

Osaamista maahanmuuttajille työlämälähtöisesti
1.8.2016 – 31.7.2019

Puhdistuspalvelut

Materiaali suomen kielen oppijalle

Materiaalin käyttäjälle

Tämä materiaalipaketti on tarkoitettu maahanmuuttajille, jotka ovat suuntautumassa puhdistuspalvelualalle.

Pakettiin on koottu OSMA-hankkeen aikana puhdistuspalvelualalle tuotettua harjoitusmateriaalia yhdeksi kokonaisuudeksi, jota on mahdollista käyttää niin suomen kielen opiskelussa kuin alan töitä tehdessä.

Materiaalin avulla suomen kielen oppija voi perehtyä alan sanastoon ja teksteihin sekä kerrata muutamia keskeisiä kielen rakenteita. Materiaalia voidaan käyttää esimerkiksi yhdessä opettajan, ohjaajan tai opiskelukaverin kanssa. Se kannustaa myös itsenäiseen ja oma-aloitteiseen suomen kielen taidon kehittämiseen.

Materiaalin tekijät: suomen kielen opettaja Kaija Kinnunen, suomen kielen opettaja Lotta Kokkonen, työvalmentaja Suvi Wanswett ja työvalmentaja Marjo Väisänen.

Sisällys

Sanasto	3
Lukeminen ja tekstit.....	24
Kirjoittaminen ja rakenne	31
Oma sanasto	40
Lisämateriaalia	43
LIITTEET	44

Sanasto

TEHTÄVÄ 1

Katso kuvia. Mieti, mitä välineitä (=tavaroita) siivoustyössä tarvitaan. Kirjoita sanat tyhjille viivoille.

TEHTÄVÄ 2

Katso kuvia. Mieti, mitä paikkoja siivotaan. Kirjoita sanat kuvien alle.

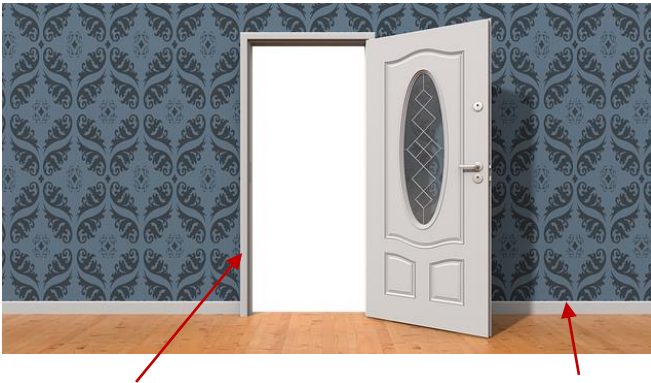

aula

TEHTÄVÄ 3

Mitä puhdistetaan? Kirjoita sanat viivalle yksikössä ja monikossa.

jalkalista (lista)

jalkalistat

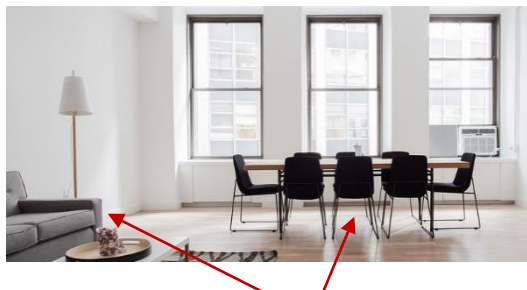

TEHTÄVÄ 4

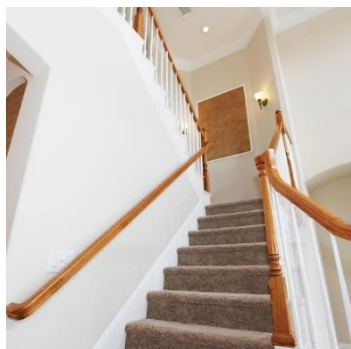
Nimeä kuvissa olevia asioita, esineitä ja pintoja. Voit yhdistää sanat ja esineet viivalla.

Makuuhuone / hotellihuone

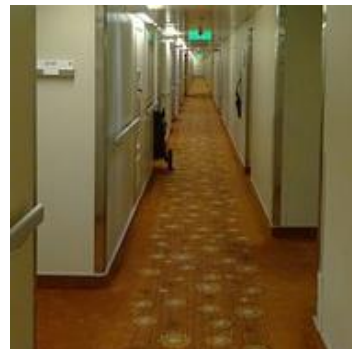
seinä _____

Portaikko

Käytävä

WC

Kylpyhuone

Toimisto

TEHTÄVÄ 5

Yhdistä sanat oikeisiin huonetekstiileihin.

verhot

lampunvarjostin

koristetyyny

tyynyliina

aluslakana

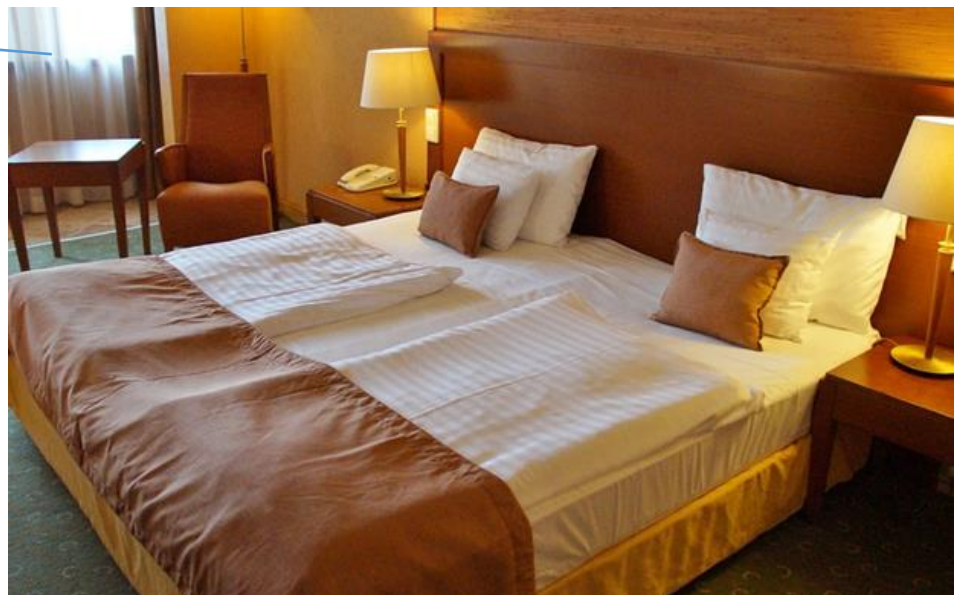
pussilakana

jalkapeite

helsingilakana / patjan

suojus

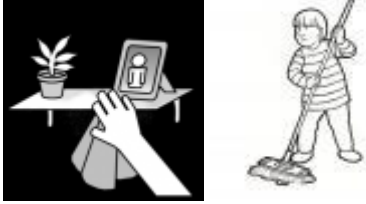
kokolattiamatto

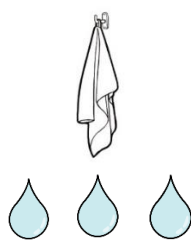
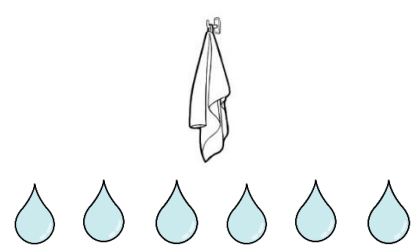

TEHTÄVÄ 6

Tutustu siivoustyössä tarvittaviin sanoihin ja niiden selityksiin.

SANA	SELITYS	KUVA
YLLÄPITOSIIVOUS (s)	siivotaan usein, säilytetään (ylläpidetään) siisteyttä	
PUHDISTAA (v) SIIVOTA (v)	tehdä puhtaaksi / ottaa lika pois	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Annakaisa Ojanen</p>
SIIVOOJA (s)	ihminen, joka siivoaa työksensä / on töissä siivoajana	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Sergio Palao / CATEDU</p>
SIIVOUSVÄLINE (s)	työkalu, jolla siivotaan / esimerkiksi harja, siivoussanko ja pesuaine	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Sclera</p>
SIIVOUSVAUNU (s)	iso kärry, jossa siivousvälineet ovat	

<p>TYÖKÄSINE, TYÖKÄSINEET (s)</p>	<p>käsineet suojaavat käsiä, kun siivotaan</p> <p>kangaskäsineet ja kumikäsineet</p>	
<p>TYÖVAATE, TYÖVAATTEET (s)</p>	<p>vaatteet, joita pidetään töissä / paita, housut, tar- vike-esiliina ja hyvät kengät</p>	
<p>LAKAISTA (v)</p>	<p>puhdistaa harjalla</p>	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Elina Vanninen</p>
<p>IMURI (s) IMUROIDA (v)</p>	<p>siivousväline, joka imee roskat lattialta</p> <p>puhdistaa roskat imurilla</p>	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Sergio Palao / CATEDU</p>
<p>PYYHKIÄ (v)</p>	<p>puhdistaa pinta tai taso, esimerkiksi pyyhkeellä</p>	 <p>Kuvat: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Sclera / Elina Vanninen</p>

<p>TAHRA (s)</p>	<p>likainen kohta esimerkiksi vaatteessa, ovesta tai lattias- assa.</p>	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Sergio Palao / CATEDU</p>
<p>KUIVA (a)</p>	<p>millainen? kuiva pyyhe (ei</p>	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Elina Vanninen</p>
<p>NIHKEÄ (a) NIHKEÄPYYHINTÄ (s)</p>	<p>millainen? nihkeä pyyhe (vähän vettä) pyyhitään lattia tai muu pinta nihkeällä pyyhkeellä, pyyhkeessä vain vähän vettä → pinta jää kuivaksi</p>	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Elina Vanninen</p>
<p>KOSTEA (a) KOSTEAPYYHINTÄ (s)</p>	<p>millainen? kostea pyyhe (enemmän vettä) pyyhitään lattia tai muu pinta kostealla pyyhkeellä, pyyhkeessä on enemmän vettä kuin nihkeässä pyyhkeessä → pinta on kuiva vähän ajan päästä</p>	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Elina Vanninen</p>
<p>MÄRKÄ (a)</p>	<p>millainen? märkä pyyhe (paljon vettä) → pinta jää märäksi, pinta on kuivattava esimerkiksi kuivaimella</p>	 <p>Kuva: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Elina Vanninen</p>

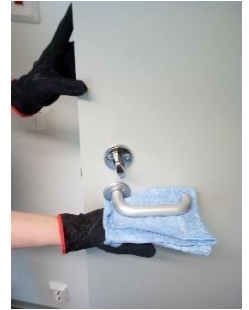
TEHTÄVÄ 7

Katso kuvia. Mieti, mitä tehtäviä puhdistuspalvelutyössä (= siivoustyö) tehdään?
Kirjoita kuvien alle.

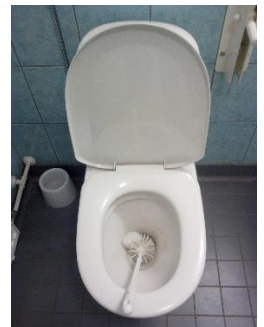

TEHTÄVÄ 8

Kerää puhdistuspalvelualan sanoja oikeisiin laatikoihin.

Millä siivotaan? SIIVOUSVÄLINEET	Mikä siivotaan? PAIKAT	Mitä tehdään? VERBIT	MUUT SANAT

TEHTÄVÄ 9

Kerrataan sanatyyppejä. Kirjoita tyhjille viivoille oikeat muodot.

TYYPPI A

Sanat, joiden perusmuodon lopussa on **vokaali (mutta ei e)**

- K, P, T -vaihtelu
 - sanan perusmuodossa on **vahva aste**
 - **heikko aste** tulee, kun sijapäätte on **K** (konsonantti) tai **KKV** (2 konsonanttia ja vokaali)
 - vahva aste kaikissa muissa sijamuodoissa

o, ö, u, y, a, ä -loppuisissa sanoissa perusmuodon vokaali ei muutu

PERUSMUOTO	GENETIIVI	PARTITIIVI
matto	maton	mattoa
pönttö	pöntön	_____
pöly	_____	pölyä

i-loppuiset sanat jaetaan neljään ryhmään

1. PANKKI-sanat (suuri sanaryhmä, yleensä uudempia sanoja ja lainasanoja)

- perusmuodon **i-vokaali ei muutu**

i→i

PERUSMUOTO	GENETIIVI	PARTITIIVI
paperi	paperin	paperia
pussi	_____	pussia
tölkki	tölkin	_____

Muita PANKKI-sanoja:

ammatti, anoppi, appelsiini, baari, bussi, dieetti, Heli, hissi, insinööri, kahvi, kassi, kasvi, kaupunki, kiltti, kori, kuppi, kurssi, laituri, laki, lasi, lääkäri, malli, muisti, muovi, mökki, normaali, nätti, pankki, paperi, pappi, passi, peili, peli, poliisi, posti, presidentti, purkki, pussi, pysäkki, päiväkotu, riisi, Ruotsi, sakki, šakki, sihteeri, siisti, takki, taksi, tomaatti, tori, tulkki, tulli, tunti, tuoli, turisti, täti, tölkki, uuni, viini, äiti

2. LEHTI-sanat (yleensä vanhoja, luontoon liittyviä sanoja)

- perusmuodon i → e (lehti, lehde+n, lehte+ä)

PERUSMUOTO	GENETIIVI	PARTITIIVI
kivi	kiven	kiveä
ovi	_____	ovea
järvi	järven	_____
_____	tähden	tähteä

Muita LEHTI-sanoja:

appi, hirvi, joki, järki, järvi, kaikki, kivi, lahti, lehti, mäki, niemi, nimi, ovi, pilvi, polvi, sormi, Suomi, talvi, tähti

3. KIELI-sanat (pieni sanaryhmä)

- perusmuodon i → e (kieli, kiele+n)
- partitiivissa konsonanttivartalo (kieli, kiel+tä)

PERUSMUOTO	GENETIIVI	PARTITIIVI
sieni	sienen	sientä
hiiri	_____	hiirtä
suuri	suuren	_____

Muita KIELI-sanoja:

hiiri, juuri, kieli, kuori, mieli, moni, pieni, puoli, kuusi (puu), lapsi, liemi, lohi, lumi, meri, nuori, saari, sieni, suuri, tuli, tuuli, uni, veri, veitsi, vuohi, vuori, ääni

4. UUSI-sanat (pieni sanaryhmä, si-loppuisia sanoja)

- erikoiset vartalon konsonantin muutokset **s -> d -> t** (uusi, uude+n, uute+en)
- partitiivi: **uut+ta, vuot+ta**

PERUSMUOTO	GENETIIVI	PARTITIIVI
vesi	veden	vettä
käsi	_____	kättä
kansi	kannen	_____
_____	varren	vartta

Muita UUSI-sanoja:

kaksi, kansi, kausi, kuukausi, kuusi (6), kynsi, käsi, köysi, liesi, länsi, reisi, susi, tosi, täysi, uusi, varsi, vesi, viisi, vuorokausi, vuosi, yksi

Kirjoita sanat genetiivissä.

1. _____ (vesi) pitää olla _____ (käsi) lämpöistä.
2. Ostin _____ (uusi) _____ (pesusieni).
3. Voit pyyhkiä _____ (tuo) _____ (suuri) _____ (kaappi) kostealla.
4. Tyhjensitkö jo _____ (roskakori)?
5. Voisit ensin imuroida tämän _____ (pieni) _____ (matto).

Kirjoita sanat partitiivissa.

1. Joka paikassa on paljon _____ (pöly).
2. En muistanut laittaa purkin _____ (kansi) paikoilleen.
3. Talossa on viisi _____ (ovi).

Jatka lauseita. Käytä A-tyyppin sanoja.

1. Pesin eilen....
2. Ostin...
3. Voinko ottaa...

Poimi jokaisesta i-sanaryhmästä viisi (5) sanaa ja kirjoita ne partitiivissa ja genetiivissä.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Tyyppi B

Sanat, joiden perusmuodon viimeinen kirjain on **e** tai **konsonantti** (esim. vene, rakas)

- K, P, T –vaihtelu
 - sanan perusmuodossa on **heikko aste**
 - **vahva aste** tulee kaikissa muissa sijamuodoissa

e-loppuiset sanat jaetaan kahteen ryhmään

1. VENE-sanat

- sijamuodoissa perusmuodon **e** → **ee** (vene -> veneen)
- yksikön partitiivin päätte -tta liitetään suoraan perusmuotoon (vene+ttä)

PERUSMUOTO	GENETIIVI	PARTITIIVI
huone	huoneen	huonetta
pesukone	_____	pesukonetta
työvaihe	työvaiheen	_____

2. NALLE-sanat

- sanan vartalo ei muutu sijamuodoissa (**nalle**, **nallen**, **nallea**, **nallelle**, ...)
- k, p, t -vaihtelu on samanlainen kuin **tyypissä A** (nuk**ke**, nuk**en**)

Kirjoita sanat MISSÄ-muodossa (inessiivi).

1. Tuossa _____ (pyyhe) on tahra!
2. Siivousvaunu on _____ (toimistohuone).
3. Pyykit ovat jo _____ (pesukone).

konsonantti-loppuisia sanoja

	PERUSMUOTO	GENETIIVI	PARTITIIVI
- nen → se	nainen	naisen	naista
- in → ime	puhelin	puhelimen	puhelin__
- ton → ttoma	koditon	kodittoman	koditonta
- us → ukse	ajatus	ajatuksen	ajatusta
- ys → ykse	kehitys	kehityksen	_____
- os → okse	teos	_____	_____
- es → ekse	juures	_____	_____
- is → ii	kaunis	kauniin	kaunis__
- as → aa	rikas	rikkaan	rikas__
- uus → uude	totuus	_____	totuutta
- nut → nee	siivonnut	siivonneen	siivonnutta
- ut → ue	ohut	ohuen	ohut__

Kirjoita sanat genetiivissä.

1. Ostin yhden _____ (vihannes).
2. Osaan suomen kielen _____ (taivutus).
3. Kuulemme tänään Kaisan _____ (päätös).
4. Nostin _____ (kevyt) paketin pöydältä.

Kirjoita sanat partitiivissa.

5. Minulla ei ole yhtään _____ (kysymys).
6. Montako _____ (kerros) tässä talossa on?
7. Vastustan hänen _____ (ajatus).
8. Hän ei juo _____ (olut).

Kirjoita sanat MISSÄ-muodossa (inessiivi).

9. Nykyisessä _____ (hallitus) on kolme puoluetta.
10. Päätimme asiasta edellisessä _____ (kokous).
11. Kermaisessa _____ (leivos) on käytetty kolmea marjaa.
12. Hän kertoi asian _____ (lyhyt) kirjeessä.
13. Eilen _____ (ilmestynyt) sanomalehdessä ei ollut sarjakuvia.

TEHTÄVÄ 10

Katso tehtävän 8 taulukkoon keräämiäsi sanoja (ei verbejä). Mieti, mikä on sanan tyyppi, A vai B. Merkitse se sanan viereen.

TEHTÄVÄ 11

Nimeä työvälineet ja kirjoita sanat kuvien alle. (HUOM! Valmiit kuvakortit löydät materiaalipaketin liitteestä 1).

TEHTÄVÄ 12

Kerrataan verbityypit.

VERBITYYPPI 1 perusmuodon lopussa on kaksi vokaalia (esim. istua, katsoa)

- a tai ä pois + persoonapäätte
- K,P,T-vaihtelu: perusmuoto **vahva**, hän- ja he-muodot **vahva**, muut **heikko**

käyttää

Minä käytän
 Sinä käytät
 Hän käyttää
 Me _____
 Te käytätte
 He _____

puhdistaa

Minä _____
 Sinä _____
 Hän _____
 Me _____
 Te _____
 He _____

pyyhiä

Minä _____
 Sinä _____
 Hän _____
 Me _____
 Te _____
 He _____

K,P,T- vaihteluparit

kk	k
pp	p
tt	t
k	-
p	v
t	d
nk	ng
mp	
	m
m	
lt	ll
nt	nn
rt	rr
lke	lje
rke	rje

VERBITYYPPI 2 perusmuodon lopussa on **-da** tai **-dä** (esim. juoda, myydä)

- **da** tai **dä** pois + persoonapäätte
- ei K,P,T-vaihtelua

imuroida

Minä imuroin

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

Kirjoita viivoille lisää verbityypin 2 verbejä.

Minä _____

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

Minä _____

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

VERBITYYPPI 3 perusmuodon lopussa on **-lla, -llä, -nna, -nnä, -rra, -rrä, -sta, -stä**

- **kaksi viimeistä kirjainta** pois + **e** + persoonapäätte
- K,P,T-vaihtelu: perusmuoto **heikko**, kaikki muut persoonamuodot **vahva**

kuunnella

Minä kuuntelen

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

huuhdella

Minä _____

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

lakaista

Minä _____

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

VERBITYYPPI 4 perusmuodon lopussa on **-ata, -ätä, -uta, -ytä, -ota, -ötä**
(joskus myös **-ita, -itä** tai **-eta, -etä**)

- **kaksi viimeistä kirjainta** pois + **a** tai **ä** + persoonapäätte
- K,P,T-vaihtelu: perusmuoto **heikko**, kaikki muut persoonamuodot **vahva**

mopata

Minä moppaan

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

kuivata

Minä _____

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

siivota

Minä siivoan

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

Huom! Sa-
noissa **kui-
vata** ja **siivota**
ei tule K,P,T-
vaihtelua.

VERBITYYPPI 5 perusmuodon lopussa on **-ita, -itä**

- **kaksi viimeistä kirjainta** pois + **tse** + persoonapäätte
- **ei** K,P,T-vaihtelua

tarvita

Minä tarvitsen

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

häiritä

Minä _____

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

lukita

Minä _____

Sinä _____

Hän _____

Me _____

Te _____

He _____

VERBITYYPPI 6 perusmuodon lopussa on **-eta, -etä**

- **kaksi viimeistä kirjainta** pois + **ne** + persoonapäätte
- K,P,T-vaihtelu: perusmuoto **heikko**, kaikki muut persoonamuodot **vahva**

lämmetä

viiletä

Minä _____

Minä _____

Minä vanhenen

Sinä _____

Sinä _____

Sinä _____

Hän _____

Hän _____

Hän _____

Me _____

Me _____

Me _____

Te _____

Te _____

Te _____

He _____

He _____

He _____

Merkitse TEHTÄVÄN 8 taulukossa olevien verbien perään, mikä verbityyppi on kyseessä. Kirjoita viisi lausetta, joissa käytät taulukossa olevia verbejä.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

TEHTÄVÄ 13

Keskustelu, kuvakortit.

Keskustele työkaverisi, ohjaajasi tai opiskelukaverisi kanssa siitä, mitä työvälineitä käytät siivoustyössä. Käyttäkää apuna kuvakortteja.

BONUSTEHTÄVÄ

Kerää oma kuvasanasto.

Lukeminen ja tekstit

TEHTÄVÄ 1

Lue työohjeet. Tee annetut tehtävät.

A. Miten WC siivotaan?

1. Lue työohje WC:n siivouksesta. (Liite 2)

2. Mitä siivousvälineitä sinä tarvitset WC:n siivouksessa?

- Kirjoita tähän niiden siivousvälineiden nimet, joita tarvitset WC:n siivouksessa.

3. Missä järjestyksessä WC pitää siivota?

- Kirjoita WC:n siivouksen työvaiheet lyhyesti.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

4. Mieti, miksi hygieenisuus on tärkeää WC:n siivouksessa.

- Miksi pitää käyttää eri pyyhettä WC-laitteelle ja käsienpesualtaalle?

- Miksi kalustepyyhkeestä pitää kääntää aina puhtas puoli, kun aloitat uuden työvaiheen?

5. Täydennä lauseet työohjeen avulla.

a) Levitä ensin _____ WC-laitteeseen ja _____.

b) Pyyhi ovesta kosketuskohdat eli _____, _____ ja _____.

c) Tyhjennä _____ ja laita uusi _____.

d) _____ suojakäsineet _____.

B. Miten toimisto siivotaan?

1. Lue työohje toimiston siivouksesta. (Liite 3)
2. Mitä siivousvälineitä sinä tarvitset toimiston siivouksessa?
 - Kirjoita tähän niiden siivousvälineiden nimet, joita tarvitset toimiston siivouksessa.

3. Katso työohjeen kuvia.
 - Mistä pitää pyyhkiä pölyt, kun siivoat toimiston?

(esim. pöydän päältä)

4. Keskustele ohjaajasi tai parisi kanssa toimiston siivouksesta. Kirjoita vastaukset kysymyksiin.
 - Miksi toimiston pöydällä oleviin tavaroihin ei saa koskea?

- Miksi puhdas roskapussi kannattaa ottaa taskuun ennen kuin menet siivoamaan toimistoa?

- Miksi siivouksessa pitää ottaa huomioon, mitä materiaalia toimiston lattia on?

5. Täydennä lauseet työohjeen avulla.

- a) Jos lattialla on paljon _____ tai _____, pyyhi lattia ensin _____ mopilla.
- b) Laita pesuaine _____ käsienvesualtaaseen heti aluksi.
- c) Aloita toimiston siivous pyyhkimällä _____ ja _____.
- d) _____ matto.

TEHTÄVÄ 2

Sanaston kertausta.

Valitse kuvaan sopiva väittämä.

- a) Yksi suojakäsine riittää siivoustyössä.
 - b) Laita suojakäsineet käteen ennen WC:n siivousta.
 - c) Siivoojalla täytyy olla seinien väriset suojakäsineet.
-

- a) Imurin täytyy olla lähellä mattoa, jotta se toimii.
 - b) Sähköjohtoa ei saa kiertää pois imurin ympäriltä.
 - c) Toimiston matto täytyy imuroida.
-

- a) Pese WC-laite aina sen omalla harjalla.
 - b) WC:n pesuun riittää pelkkä vesi.
 - c) WC-harjalla voi pestä istuinrenkaan.
-

- a) Puoliksi tyhjää roskapussia ei tarvitse vaihtaa, vaikka siellä on banaaninkuoret.
 - b) Toimiston siivouksessa ei tarvitse käyttää käsineitä.
 - c) Vaihda uusi roskapussi vanhan tilalle.
-

- a) WC:n siivoamista ei tarvitse merkitä ylös.
- b) Kirjoita päivämäärä ja nimesi siivouslistaan, kun työ on valmis.
- c) Siivoukseen käytetty aika merkitään listaan.

- a) Pyyhi pölyt huolellisesti kaikkien toimitotarvikkeiden päältä.
- b) Pyyhi pölyt vain tietokoneen näytöltä.
- c) Pölyjä ei tarvitse pyyhkiä, jos tietokone ei ole päällä.

TEHTÄVÄ 3

Lue seuraavasta linkistä löytyvä teksti siivoajan työstä. Vastaa sitten kysymyksiin. Kirjoita vastaukset vihkoon tai tietokoneella Word-tiedostoon.

http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/646_ammatti

Kysymykset

1. Millaisia työtehtäviä ylläpito- ja perussiivoukseen kuuluu?
2. Missä paikoissa siivoajat voivat työskennellä?
3. Milloin hyttisiivoajat työskentelevät?
4. Mitä muita tehtäviä siivoajan työhön voi kuulua kuin siivousta?
5. Mitä erityisiä koneita teollisuuslaitosten siivoamisessa voidaan käyttää?
6. Miksi siivoajan ammatissa tarvitaan sosiaalisia taitoja?
7. Mitä muita ominaisuuksia siivoajan työssä tarvitaan?

TEHTÄVÄ 4

Keskustelkaa yhdessä edellisestä tehtävästä.

BONUSTEHTÄVÄ

Etsi sanomalehdestä tai internetistä jokin puhdistuspalvelualasta kertova teksti (artikkeli tai uutinen). Lue teksti. Kerää uudet sanat Omaan sanastoon ja käännä ne. Valmistaudu kertomaan muille tekstistä.

Miltä ajattelit tekstistä?
Mistä olit samaa mieltä? Mistä eri mieltä?
Piditkö tekstistä? Miksi?
Mitä uutta opit?

Kirjoittaminen ja rakenne

TEHTÄVÄ 1

Kerrataan objektin sijamuodot.

Objekti

Mikä se onkaan?

- Peruslauseessa pitää aina olla verbi eli tekeminen (mitä teet?)

Minä juon kahvia.

- Peruslauseessa on yleensä myös tekijä (kuka juo?)

Minä juon kahvia.

- Peruslauseessa voi olla myös objekti eli **tekemisen kohde** (mitä juot?)

Minä juon kahvia.

Objektin sijat.

Objektilla voi ilmaista siivoustyössä esimerkiksi sitä, onko tekeminen **kesken** vai jo **valmis**, tai aiotko tehdä **koko** työn vai **osan** työstä. Objektin sijamuoto on siis tärkeä!

Objektin muotoja ovat

- genetiivi (**n**-muoto)
- partitiivi (mitä-muoto eli **a/ä, ta/tä, tta/ttä**)
- t-monikko
- perusmuoto

Genetiivi tai **t-monikko** tulee, kun

1. tekeminen on **valmis**

Pesin ikkunan. Pesin pyykit.

← valmis

2. tekeminen kohdistuu **koko** objektiin.

Siivoan keittiön. Pesen ensi viikolla ikkunat.

← siivoan koko keittiön, pesen kaikki ikkunat

Partitiivi tulee, kun

1. prosessi on **kesken**

tai tekeminen kohdistuu vain **osaan** objektista

Pesen ikkunaan. Pesin eilen pyykkiä.

← ei vielä valmis, pesin vain osan pyykistä

2. lause on **negatiivinen**.

En pessyt eilen pyykkiä. En siivoa keittiötä.

Perusmuoto tulee, kun

1. lause on **passiivissa** ja tekeminen kohdistuu **koko** objektiin

Huomenna siivotaan vessa. Ensi viikolla pestään sauna.

2. tai kun lause on **käskymuodossa** ja tekeminen kohdistuu **koko** objektiin.

Lakaise lattia! Imuroi matto!

TEHTÄVÄ 2

Verbin taivutus, objekti ja lauseen muodostus.

Muodosta seuraavista sanoista lauseita. Mieti, mihin muotoon objekti voi tulla.

Esim. Minä – siivota – vessa → *Minä siivoan vessan.*

siivota (verbityyppi ____)

Sinä – siivota – toimisto

Hän – siivota – työpaja

Me – voida – siivota – käytävä

Te – siivota – aamupäivä – aula

Heikki ja Olga – siivota – taukotila

pestä (verbityyppi ____)

Minä – pestä – ikkuna

Maria – pestä – pyykki

He – pestä – lattia

laittaa (verbityyppi ____)

Minä – laittaa – pölyhuiska – pöytä

Hän – laittaa – pyykit – pesukone

Me – laittaa – allasharja – siivousvaunu

He – laittaa – astiat – kaappi

ottaa (verbityyppi ____)

Minä – ottaa – kalustepyyhe – pöytä

Sinä – ottaa – roskapussi – siivousvaunu

Hän – ottaa – porrasmoppi – lattia

Me – ottaa – pyykki – pesukone

Te – ottaa – pesuaine – hylly

He – ottaa – roskat – käytävä

pyyhkiä (verbityyppi ____)

Sinä – pyyhkiä – pöytä

Hän – ei – pyyhkiä – lattia

Me – pyyhkiä – tasot

He kaikki – pyyhkiä – kosketuskohdat

TEHTÄVÄ 3

Tarkastele työohjeita (materiaalipaketin liitteenä). Etsi teksteistä kaikki verbit ja kirjoita ne alla olevaan taulukkoon. Suurin osa verbeistä on käskymuodossa (imperatiivi). Mieti, mikä on verbin perusmuoto. Kirjoita sekin taulukkoon.

VERBI	PERUSMUOTO
pese	pestä

TEHTÄVÄ 4

Kerrataan imperfektiä.

- imperfektin tunnus on **-i** (verbityypit **1,2,3,5** ja **6**)
- imperfektin tunnus on **-si** (verbityyppi **4** ja jotkut verbityypin **1** sanat)

Imperfektin tunnus **-i** voi muuttaa verbin vartalon viimeisen vokaalin.

Verbin vartalon lopussa

1. **o, ö, u** tai **y** eivät muutu

san**o**a – san**o**n → san**o**in nukku**u**a – nuk**u**n → _____

2. **kaksi samaa vokaalia**, toinen pois

sa**a**da – sa**a**n → sa**i**n myy**dä** – myy**n** → _____

3. **kaksi eri vokaalia**, ensimmäinen pois

ju**o**da – ju**o**n → ju**i**n tu**o**da – tu**o**n → _____

4. **ä, e**, tai **i** menevät pois

pit**ä**ä – pit**ä**n → pit**i**n lue**a** – lue**n** → _____

5. kaksitavuisten verbien **a** → **o**, jos verbin ensimmäinen vokaali on **a**

l**a**ittaa – l**a**itan → l**o**itin jak**a**aa – jak**a**n → _____

6. muuten **a** menee pois

muist**a**a – muist**a**n → muist**i**n puhdist**a**a – puhdist**a**n → _____

Verbityypin **4** ja joidenkin verbityypin **1** verbeillä imperfekti on erilainen.

siivota – siivoan → siivosin tavata – tapaan → _____

tietää (1) – tiedän → tiesin ymmärtää (1) – ymmärrän → _____

Alleviivaa lauseista verbit.

Mieti sitten, mikä verbityyppi on kyseessä ja mikä vokaali on verbin vartalon lopussa.

Muuta lauseet imperfektiin.

1. Ensi viikolla pesen kaikki matot.

→ _____

2. Asiakkaat laittavat pyyhkeet kylpyhuoneen lattialle.

→ _____

3. Hän vaihtaa lakanat aamulla.

→ _____

4. Me vahaamme käytävän lattiat tänään.

→ _____

5. Tyhjennätkö roskakorit kaikista huoneista?

→ _____

6. He keräävät roskat lattialta.

→ _____

7. Käytätkö sinä yhdistelmäkonetta?

→ _____

8. Pyyhin huomenna kaikki tasot ja kosketuskohdat.

→ _____

9. Hän harjaa käsienpesualtaan huolellisesti.

→ _____

10. Me viemme siivousvälineet siivousvaunuun.

→ _____

11. Jääkö pölyhuiska pöydälle?

→ _____

TEHTÄVÄ 5

Negatiivinen imperfekti.

Lue teksti. poimi siitä kaikki negatiiviset, imperfektimuotoiset verbit ja kirjoita ne alla oleville viivoille. Mieti, mikä on verbin perusmuoto. Kirjoita sekin viivalle.

”Eilen oli vapaapäiväni. En herännyt aikaisin aamulla herätyskellon soittoon, vaan käänsin kylkeä silloin, kun herätyskellon olisi pitänyt soida. En ajanut pimeässä kohmeisella autolla työpaikalle. En pyyhkinyt lattiaita, en pessyt vessaa, en imuroinut mattoja. Eilen istuin pitkään aamutakissani sohvalla, kahvikuppi kädessä, katselemassa päivän valkenemista. En ajatellut mitään muuta kuin sitä, että elämä on ihanaa.”

NEGATIIVINEN IMPERFEKTIMUOTO

oli

PERUSMUOTO

olla

Negatiivisen imperfektin päätteet

yksikkö

monikko

verbityypit 1 ja 2 -nut/-nyt

-neet

verbityyppi 3 -nut/-nyt, -sut/-syt, -rut/-ryt, -lut/-lyt

-neet, -seet, -reet, -leet

verbityypit 4 ja 5 -nnut/-nnyt

-nneet

TEHTÄVÄ 6

Työn suunnittelu ja raportointi.

Suunnittele yksi työpäiväsi ja kirjoita suunnitelma alla olevaan taulukkoon.

Työtehtävä	Aikataulu (kauanko siivous kestää)	Siivousvälineet, joita tarvitsen
esim. käytävän siivous	8 minuuttia	Lattiakuivain Lattiapyyhe

Tehtävä 7

Raportoi jokin työpäiväsi ja kirjoita raportti alla olevaan taulukkoon.

Nimi: _____	Päivämäärä: _____
Työtehtävä / Mitä teit? _____ _____ _____ _____ _____	Mitä siivousvälineitä käytit? _____ _____ _____ _____ _____
Mikä oli vaikeaa? _____ _____ _____ _____ _____	Mikä oli helppoa? _____ _____ _____ _____ _____
Mitä uutta opit? _____ _____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____ _____

BONUSTEHTÄVÄ

Laadi diaesitys (PowerPoint) jostakin omaan alaan liittyvästä tai itseäsi kiinnostavasta aiheesta. Valmistaudu esittelemään aiheesi muille.

Oma sanasto

Kerää tähän uusia ja tärkeitä sanoja.

UUSI SANA	KÄÄNNÖS (OMA KIELI)	SELITYS SUOMEKSI

UUSI SANA	KÄÄNNÖS (OMA KIELI)	SELITYS SUOMEKSI

UUSI SANA	KÄÄNNÖS (OMA KIELI)	SELITYS SUOMEKSI

Lisämateriaalia

Sanastoja ja tekstejä

<http://www11.edu.fi/amme2/>

Harjoituksia

<https://kotisuomessa.fi/web/site-45256/state-jurdgmbtei/page-88127>

<https://www.tekoihin.fi/category/puhdistuspalveluala/> (tehtäviä ja videoita)

Muuta

[https://www.hyria.fi/projektit/paattyneiden projektien tuloksia ja tuotoksia/selkokielella oppi-materiaalia laihoitaja- ja puhdistuspalvelualan opiskelijoille](https://www.hyria.fi/projektit/paattyneiden_projektien_tuloksia_ja_tuotoksia/selkokielella_oppi-materiaalia_lahihoitaja- ja_puhdistuspalvelualan_opiskelijoille) (ohjevideoita yhdistelmäkoneen ja nopeakierroksisen koneen käyttöön)

http://www.puhvi.info/?page_id=501 (ohjevideoita hotellihuoneen siivoukseen)

http://www.puhvi.info/?page_id=46 (ohjevideoita sairaalasiivoukseen)

Liitteet

LIITE 1 Kuvakortit

LIITE 2 WC:n siivouksen selkokieline työhohje

LIITE 3 Toimiston siivouksen selkokieline työhohje

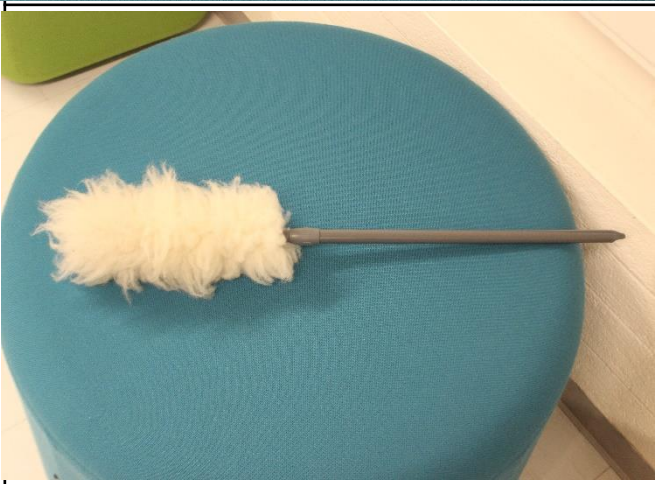
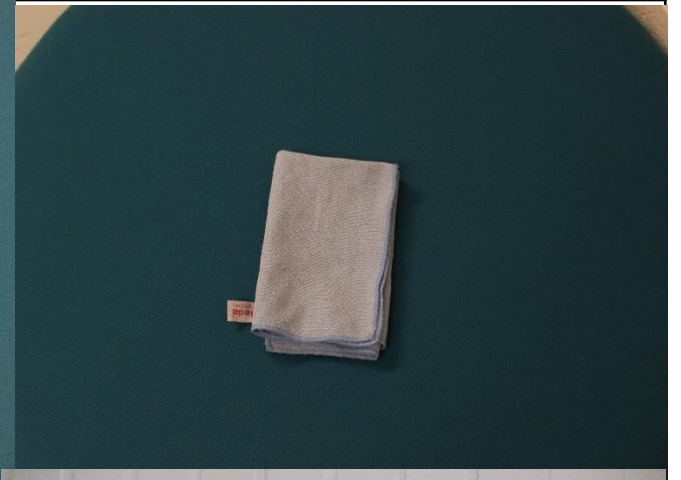
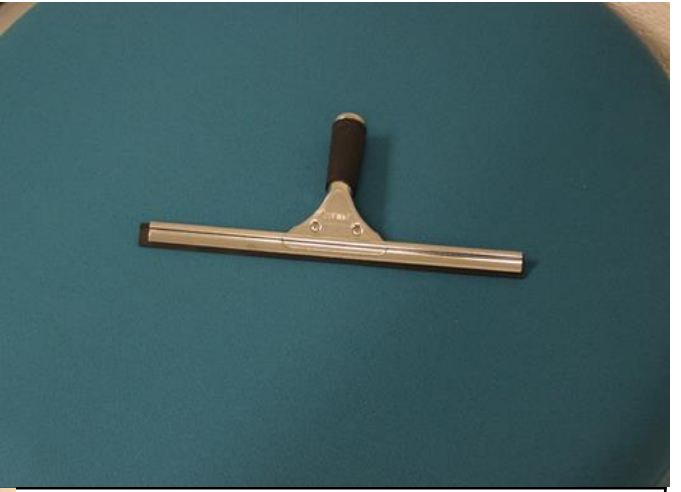
LIITE 4 Lattian pyyhinnän selkokieline työhohje

LIITE 5 Tasojen ja kosketuskohtien pyyhkimisen selkokieline työhohje

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Ikkunakuivain

Ikkunakuivain-
Ikkunakuivaim-

Kuivata

Kuivaa-

Allasharja

Allasharja-

Lattiakaivoharja

Harja-

Harjata

Harjaa-

Ikkunapesin

Ikkunapesin-
Ikkunapesime-

Pestä

Pese-

Kalustepyyhe

Kalustepyyhe-
Kalustepyyhkee-

Pyyhkiä

Pyyhki-

Pyyhi-

Kalusteharja

Kalusteharja-

Lattiapyyhe

Lattiapyyhe-
Lattiapyyhkee-

Pölyhuiska

Pölyhuiska-

Lattiakuivain
Ja pyyhe

Käsipyyhepaperi
Paperi-

Levykehys ja
lankamoppi

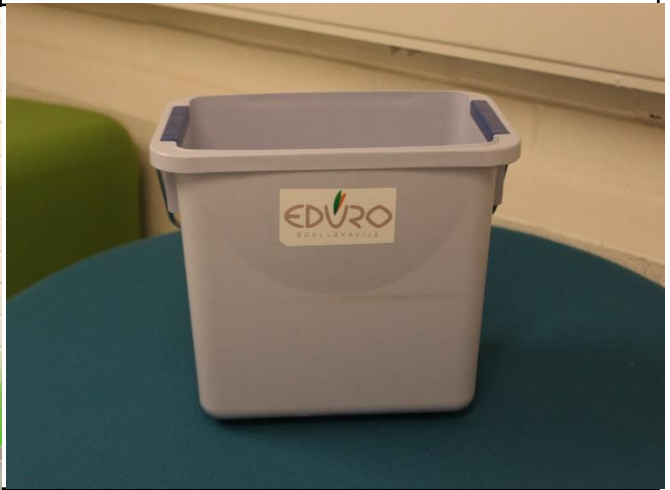
Lattianhoitokone
Kone-
Konee-

Moppi
Moppi-
Mopi-

Magneettihuiska
Magneettihuiska-

Painehuuhtelulaite
ja imuri

Imuri
Imuri-
Imuroida
Imuroi-

Ovistoppari
Ovistoppari-

Yhdistelmäkone
Yhdistelmäkone-
Yhdistelmäkonee-

Reppuimuri
Imuri-

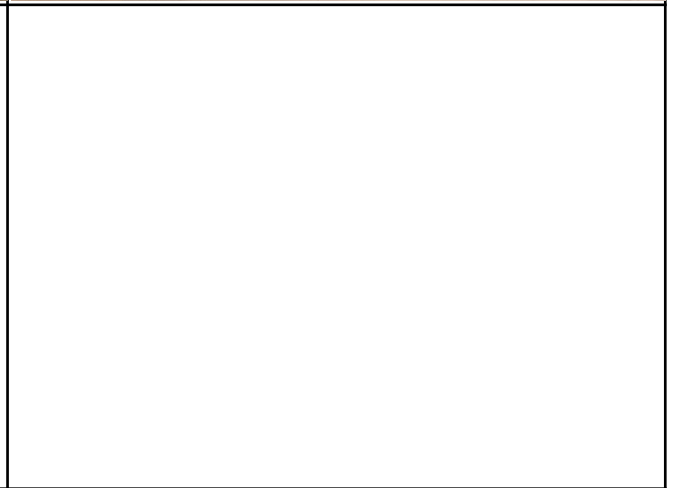
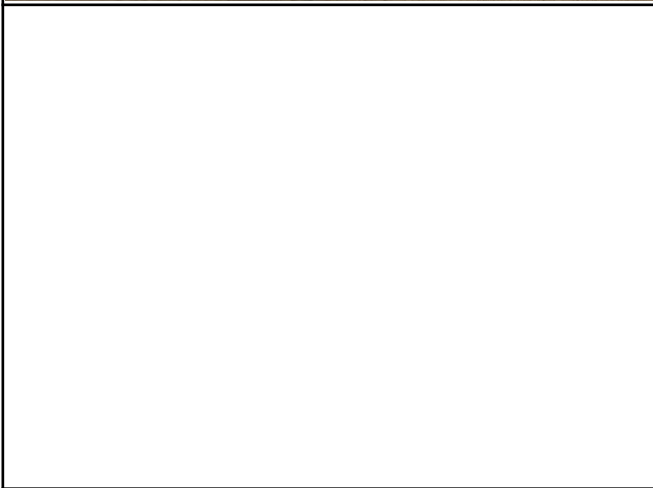
Porrasmoppi
Porrasmoppi-
Porrasmopi-

Siivoussanko
Siivoussango-
Siivoussanko-

Rikkalapio ja harja
Rikkalapio-
Harja-
Lakaista
Lakaise-

Siivoussanko
Siivoussango-
Siivoussanko-

Siivousvaunu
Siivousvaunu-

WC:n pesuaine

Pesuainee-

Pesuaine-

Suojakäsine

Suojakäsinee-

Suojakäsine-

WC-pyyhe

Pyyhkee-

Pyyhe-

WC-paperirulla

Paperirulla-

Yhdistelmäkone

Yhdistelmäkonee-

Yhdistelmäkone-

Vesi-imuri

Vesi-imuri-

Imuroida

Imuroi-

WC:N SIIVOUS

pestään / siivotaan WC (vessa)

WC pitää siivota tietyllä tavalla. Muista noudattaa työjärjestystä!

1. Laita suojakäsineet käteen.

Suojakäsine

2. Laita (levitä) pesuaine käsienvesuallaseen ja bideekahvaan, wc-pönttöön sekä miesten vessassa pisaariin, ja anna pesuaineen olla hetken aikaa (vaikuttaa).

WC:n pesuaine

Käsienvesuallas

Bideekahva / käsisuihku

WC-laite (wc pönttö)

Pisuaari

3. Katso puuttuuko WC:stä papereita tai saippuaa, ja laita uusi paperi tai saippua tyhjän tilalle (täydennä).

Käsiyyhepaperirulla

WC-paperirulla

Käsisaippua

4. Vie roskat pois (tyhjennä) ja laita uusi roskapussi.

Vaihda roskapussi

Roskapussirulla

5. Pese käsienvesuallas allasharjalla ja huuhtele.

Allasharja

6. Pese WC-pönttö sen omalla harjalla, ja huuhtele lopuksi myös harja. Miesten vessassa pese myös pisaari sen omalla harjalla ja huuhtele.

7. Pyyhi kalustepyyhkeellä oven kahva, lukko ja ympärillä olevat alueet (kosketuskohdat) sekä valokatkaisija. Muista kääntää pyyhkeestä puhdas puoli.

Kalustepyyhe

Oven kosketuskohdat

8. Pyyhi kalustepyyhkeellä annostelijat (saippuateline, WC-paperiteline, käsipaperiteline) ja lampun päältä. Käännä pyyhkeestä puhdas puoli ja pyyhi vesiroiskeet seinistä, ja pyyhi peili. Käännä pyyhkeestä puhdas puoli ja pyyhi käsienpesualtaan reunat.

Kalustepyyhe

Saippuateline

Käsipaperiteline

WC-paperiteline

9. WC-pöntön pyyhkiminen aloitetaan päältä eli ensin nuppi, kansi ja säiliö. Käännä pyyhkeestä puhdas puoli ja pyyhi seuraava väli eli kannen alapuoli ja istuinrenkas. Käännä puhdas puoli pyyhkeestä ja pyyhi seuraava väli eli istuinrenkaan alapuoli sekä loput WC-laitteesta. Miesten vessassa pyyhi eri WC-pyyhkeellä pisuaarista ensin vedin ja ulkopuoli. Käännä pyyhkeestä puhdas puoli ja pyyhi pisuaarin reunat.

WC-pyyhe

10. Pese suojakäsineet saippualla ennen kuin otat lattiakuivaimen ja lattiapyyhkeen.

Pyyhi lattia kostealla (kosteapyyhintä).

Pese käsineet saippualla!

Lattiakuivain

Lattiapyyhe

11. Muista laittaa päivämäärä ja oma nimi seinällä olevaan siivouslistaan!

Kirjoita nimi listaan

Toimiston siivous

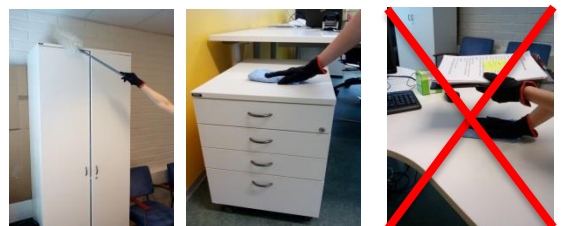
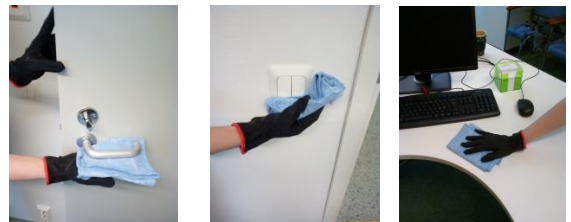
1. Jos toimistossa on käsienpesuallas, laita pesuaine vaikuttamaan altaaseen heti aluksi.

2. Ota siivousvaunusta puhdas roskapussi taskuun. Ota siivousvaunusta kalustepyyhe ja pölyhuiska.

3. Aloita toimiston siivous pyyhkimällä tasot ja kosketuskohdat. Aloita pyyhkiminen ovesta, sitten pöydät, ikkunalaudat ja muut vapaat tasopinnat. HUOM! Pöydällä oleviin tavaroihin ei saa koskea.

4. Vaihda roska-astiaan uusi roskapussi.

5. Jos tilassa on käsienpesuallas, pese allas.

6. Jos tilassa on matto, imuroi se.

7. Viimeiseksi pyyhi lattia. Jos lattialla on paljon hiekkaa tai roskia, pyyhi lattia ensin nihkeällä mopilla ja sitten kostealla lattiapyyhkeellä. HUOM! Muista katsoa mitä materiaalia toimiston lattia on, ja valitse kostea pyyhe sen mukaan.

8. Lopuksi katso, että huone näyttää siistiltä.

LATTIAN PUHDISTUS

NIHKEÄ (nihkeäpyyhintä / nihkeällä mopilla / vain vähän vettä)

Nihkeällä pyyhitään, kun poistetaan roskat lattialta.

1. Ota työvälineet siivousvaunusta.
2. Laita (kiinnitä) moppi lattiakuivaimeen tai levykehykseen.
3. Suihkuta vähän vettä (nihkeyttä) moppiin suihkepullolla.
4. Säädä lattiakuivaimen tai levykehyksen varsi sopivaksi (oma leuka).
5. Pyyhi koko lattia hyvin.
6. Muista hyvä työasento.

Näitä välineitä käytetään kun siivotaan **portaita, toimistotiloja** ja muita **kalustettuja tiloja**.

LATTIAKUIVAIN

PORRASMOPPI

SUIHKEPULLO

Näitä välineitä käytetään kun siivotaan **pitkiä käytäviä**.

LEVYKEHYS

LANKAMOPPI

SUIHKEPULLO

KOSTEA (kosteapyyhintä / kostealla pyyhkeellä / enemmän vettä)

Kosteapyyhintä poistaa likaa ja tahroja lattiasta.

1. Ota työvälineet siivousvaunusta.
2. Laita (käännä) lattiapyyhe lattiakuivaimen ympärille.
3. Säädä lattiakuivaimen varsi sopivaksi (oma leuka).
4. Pyyhi koko lattia huolellisesti, tahroja voi vähän hangata.
5. Muista hyvä työasento ja kahdeksikko kuvio.

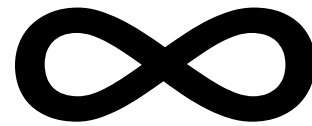
Näitä välineitä käytetään lattian kosteapyyhinnässä.

LATTIAKUIIVAIN

LATTIAPYYHE

Muista kahdeksikkokuvio!

Tasot ja kosketuskohdat

Mistä paikoista siivotaan tasot ja kosketuskohdat?

- toimistot ja työpajat
- taukotilat
- käytävät ja aulat

Mitä välineitä tarvitset?

- kalustepyyhe
- pölyhuiska

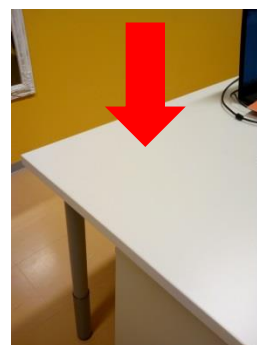
Kalustepyyhe

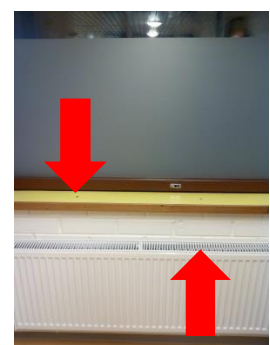
Pölyhuiska

Mitä pitää tehdä, kun pyyhitään tasot ja kosketuskohdat?

- Pyyhitään pois pöly ja tahrat.
- Pyyhitään tasot= pöytien pinnat, ikkunalaudat, kaappien päälliset...
- Pyyhitään pölyt patterin päältä pölyhuiskalla.
- Pyyhitään ovesta kosketuskohdat= oven kahva, lukko ja ympäröivä alue oven molemmilta puolilta. Pyyhitään tahrat koko ovesta.

Pöydän pinta (pöytätaso)

Ikkunalausta ja patterin päällinen

Oven kosketuskohdat on ympyröity punaisella.